

Szakmai beszámoló

A történelmi Szatmár megye lapjainak digitalizálása

A Mórícz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár pályázatáról

Nemzeti Kulturális Alap Közgyűjtemények Kollégiuma

Altéma kódszáma: 3532/199

Pályázati azonosító: 204122/00524

A Mórícz Zsigmond Megyei és Városi Könyvtár Szabolcs-Szatmár-Bereg megye legnagyobb nyilvános könyvtára, amely a helyismereti munka terén szakkönyvtári feladatokat lát el.

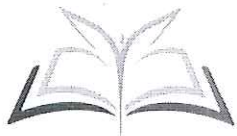
Ezt segíti a könyvtárban mintegy fél évszázaddal ezelőtt kialakított, az olvasók által közkedvelt helyismereti különgyűjtemény, amely Szabolcs-Szatmár-Bereg, mint a történelmi Bereg, Szabolcs, Szatmár, Ugocsa és Ung vármegyék utódmegyéje a mindenkori történelmi-közigazgatási határok figyelembevételével e területek irodalmát is teljességre törekvően gyűjti. Az említett gyűjtőkör miatt *országosan is egyedülálló gyűjteményben* a könyvállomány mellett kiemelt helyet foglalnak el a hírlapok, amelyeknek korabeli eseményekről tudósító cikkei forrásértékűek.

Sajnálatos, hogy a gyűjteményből különösen a történelmi vármegyék periodikumai hiányoznak. Szatmár vármegye lapjaiból csak néhány olvasható mikrofilmen. Sajnálatos, hogy e lapok megjelenési helyükön, Románia közgyűjteményeiben sem elérhetők.

Szatmár vármegye levéltári anyaga Romániában található. A rendszerváltás után a határ menti kulturális és gazdasági kapcsolatok fellendülésével megnőtt az érdeklődés Szatmár iránt. Borovszky Samu monográfiájának megjelenése óta újabb összefoglalás nem készült a megyéről. A fehérgyarmati székhelyű Kölcsey Társaság új szatmári monográfia kiadására készül.

A Trianoni békeszerződés értelmében a Magyarország részét képező három Szatmár megyei járás (Csengeri, Fehérgyarmati, Mátészalkai) levéltári irat és helyi hírlap nélkül maradt. E településekről elsősorban a megyeszékhelyen, Nagykárolyban, majd a Szatmárnémetiben megjelent lapok írtak.

MÓRICZ ZSIGMOND
MEGYEI ÉS VÁROSI
KÖNYVTÁR

MÓRICZ ZSIGMOND
MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁR

4400 NYÍREGYHÁZA, SZABADSÁG TÉR 2.
TELEFON: +36 42 598 888; FAX: +36 42 404 107
E-MAIL: TITKARSAG@MZSK.HU

A periodikumok jelentősége a levéltári anyag elérhetőségének nehézségei miatt felértékelődik. Az időszaki lapok eseményekkel egy időben keletkezett írásait hiteles történelmi forrásoknak tekinthetjük.

Az előzőek miatt nagy jelentőséget tulajdonítunk annak, hogy az NKA Közgyűjtemények Kollégiuma anyagi finanszírozásával, továbbá a Tiszántúli Református Egyházkerület és Kollégium Nagykönyvtára, mint őrzőhely, a digitalizálandó dokumentumok rendelkezésre bocsátásával megvalósulhatott pályázatunk. A könyvtár gyűjtőkörébe tartozó, a történelmi Szatmár vármegyében megjelent jelentős periodikumok féltve őrzött köteteit mentettük meg a pusztulástól, fennmaradásukat a digitalizálás biztosítja. Az interneten való közzététel által kulturális örökségünk egy szelete válik közkinccsé, olvashatóvá, kutathatóvá határon innen és túl. A digitalizált lapokat népszerűsítjük olvasóink, kutatóink körében.

Nyíregyháza, 2016. március 30.

Támogatásukat megköszönve

Tisztelettel:

Tomasovszki Anífa
könyvtárigazgató

NYÍREGYHÁZA

WWW.MZSK.HU

Mellékletek

Az elkészült digitális tartalom:

A digitalizált szatmári lapok jegyéke betűrendben

- Északkelet. Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap. Szatmárnémeti, 1909-1914
- Északkeleti Újság. Politikai és társadalmi hetilap. Nagykároly, 1909-1919
- Fehérgyarmat és vidéke. Társadalmi, közgazdasági, szépirodalmi és ismeretterjesztő hetilap. Fehérgyarmat, 1907
- Fehérgyarmati Hírlap. Társadalmi, közgazdasági és szépirodalmi hetilap, 1909-1914
- Felsőbányai Hírlap. Felsőbánya város érdekeit felölelő társadalmi, közgazdasági és vegyestartalmú lap. Felsőbánya, 1896-1897
- Gazdák Lapja. A Szatmármegyei Gazdasági egyesület Hivatalos közlönye. Szatmár, 1903-1910.
- Heti Szemle utóbb Szatmári Hírlap. Politikai és társadalmi hetilap. Szatmár, 1899-1919
- Kővárvidék. Közérdekű társadalmi hetilap. Nagy-Somkút, 1904-1918
- Közérdek. Kereskedelem, ipar és mezőgazdaság érdekeit szolgáló társadalmi hetilap. Nagykároly, 1908-1916
- Magyar Földművelő. A keresztény magyar nép újságja. Szatmár, 1899-1914
- Magyar Protestáns Egyházi és Iskolai Figyelő, Nagybánya. 1879-1884
- Mátészalka. Társadalmi hetilap. Mátészalka, 1909-1915
- Mátészalka és Vidéke. Társadalmi, szépirodalmi és vegyes tartalmú hetilap. Mátészalka, 1911-1912
- Méhészeti Hetilap Tiszacsécse 1917-1918
- Nagybánya. Társadalmi és szépirodalmi hetilap. Nagybánya, 1903-1931.
- Nagybánya és Vidéke. Társadalmi hetilap. Nagybánya, 1899-1918
- Nagybányai Hírlap. Társadalmi és szépirodalmi hetilap. Nagybánya, 1908-1919
- Nagykároly. Általános érdekű társadalmi hetilap. Nagykároly, 1906-1912
- Nagykároly és Érmellék. Politikai és társadalmi hetilap. Nagykároly, 1910-1914
- Nagykároly és Vidéke 1899-1919
- Nagykárolyi Hírlap. Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap. Nagy-Károly, 1899
- Nemzeti Népművelés. Tan- és nevelésügyi szaklap. Nagybánya, 1906-1908
- Szamos. Vegyes tartalmú lap. Szatmár, 1899-1919

Szatmár. Társadalmi, ismeretterjesztő, közegészségügyi, közigazgatási és szépirodalmi lap.

Szatmár, 1899-1911

Szatmári Friss Újság. Független hetilap. Szatmár, 1902-1903

Szatmári Est. Független politikai újság. Szatmár-Németi, 1913-1914

Szatmári Gazda. Köz- és mezőgazdasági hetilap. Szatmár, 1909-1919

Szatmári Hétfő. Független újság. Szatmár, 1913

Szatmári Hírlap. Politikai napilap. Szatmár, 1902-1904

Szatmári Hírlap előbb Heti Szemle

Szatmári Napló. Független újság. Szatmár, 1904-1905

Szatmármegyei Hírmondó előbb A Vármegye. Közigazgatási, társadalmi és közigazdasági hetilap. Nagykároly, 1913-1917

Szatmármegyei Közlöny. Társadalmi, szépirodalmi, vegyes tartalmú lap. Nagykároly, 1899-1920

Szatmáriújság. Független politikai lap. Szatmár, 1917-1918

Szatmárvármegye. Politikai és társadalmi hetilap, Nagykároly-Szatmárnémeti, 1905-1913

Szatmár – Németi. Társadalmi és szépirodalmi hetilap, Szatmár, 1899-1912

Szellemvilág. Tudományos és kritikai füzetek a kereszténység álláspontjáról. Szatmár, 1874

Tanügyi Értesítő. A Szatmárvármegyei Általános Tanítóegyesület Hivatalos közlönye. Szatmár, 1902-1919

A Téli Esték a keresztény családok téli hónapokban megjelent lapja 1909/1910-1913/1914

Új Szatmár. Radikális politikai napilap. Szatmár-Németi, 1912

A Vármegye utóbb Szatmármegyei Hírmondó

Megjegyzés: A pályázat tematikáján és a kronológiai határain belül előre nem látott okok (a teljesség hiánya, a dokumentum rossz állapota) miatt a pályázathoz benyújtott címlista változott. A tervezett 120.000 oldal digitalizálása megvalósult.

Új címek: Nagykároly és vidéke 1899-1919; Téli Esték 1909/1910 –1913/1914; Méhészeti Hetilap Tiszacsécse 1917-1918; Szatmári Hírlap. Politikai napilap. Szatmár, 1902-1904

Az alábbi lapok digitalizálása nem valósult meg:

Fehérgyarmat. Társadalmi hetilap. Fehérgyarmat, 1912-1914; Iskola. Katolikus tanítók és szülők lapja. Felsőbánya, 1890-1895; Nagykárolyi Hírlap 1891.

A szakmai beszámoló további kötelezően előírt elemei:

A digitalizálás és képfeldolgozás módszere, paraméterei: 300 DPI felbontás, 24 bit színmélység, 80%-os JPG tömörítés. A szkennelt képek alapján automatikus szövegfelismertetés végeztek.

Havonta kétrétegű PDF állományt készítettek. A PDF állományban lapszámonként könyvjelzőt helyeztek el. A digitalizálás a kötetek lapra szedésével valósult meg. A 120.000 oldal időráfordítása 1200 óra volt. A munkát 2016. január 31-én fejezték be.

A létrehozott adatbázisra és az ahhoz tartozó digitális állományra utaló link, amit az intézményünk honlapján is elhelyeztünk:

http://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_nyiregyhaza/

Igazolás arról, hogy az elkészült digitális tartalom a Hungaricana Közgyűjteményi Portálon elérhető:

http://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_nyiregyhaza/

Igazolás arról, hogy a szakmai beszámolót Hungaricana Közgyűjteményi Portálon feltöltöttük:

